

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Західнодонбаський інститут

МАУП

Кафедра економіки та менеджменту

«Затверджую»
Директор

“28” червня 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
економіки та менеджменту

Протокол № 5 від 26.06.2024 р.

Завідувач кафедри Тищенко Т.І.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка праці та соціально-трудові відносини

спеціальності: 051 Економіка
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня бакалавр
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: Економіка
(назва освітньої програми)

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
ЗАХІДНОДОНБАСЬКИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра економіки та менеджменту

Таблиця 1

Назва дисципліни	Економіка праці та соціально-трудова відносини
Викладач	Тищенко Тетяна Іванівна
Портфоліо викладача	https://zi-maup.com.ua/portfolio-vykladachiv-ekonomika-ta-menedzhment/
Контактний тел.	095-789-4371
E-mail:	kafedra_economics_management@ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	https://zi-maup.com.ua/metodychni-materialy-sylabusy/
Консультації	Згідно з графіком консультацій викладача кафедри Консультації в день проведення лекцій/лабораторних занять (за попередньою домовленістю). Можливі он-лайн консультації через Skype, Viber. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.

1. Коротка анотація до дисципліни

Дисципліна «Економіка праці та соціально-трудова відносини» є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітнім ступенем «Бакалавр» в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка». Має статус обов'язкової компоненти циклу професійної підготовки. Вивчення дисципліни надасть можливість майбутнім фахівцям здобути знання із закономірностей соціально-економічного життя в області трудових відносин і соціальних процесів в сфері праці в Україні.

2. Мета дисципліни - формування теоретичних і практичних знань щодо функціонування, розвитку та регулювання соціально – трудових відносин у суспільстві, розкриття сучасних методів аналізу і планування показників трудової діяльності підприємства, дослідження шляхів підвищення ефективності мотивації і стимулювання праці, резервів підвищення продуктивності праці.

Завдання навчальної дисципліни: висвітлення теоретико – методологічних та соціально – економічних аспектів сучасних проблем економіки праці і соціально – трудових відносин; формування у студентів практичних навичок щодо управління працею та регулювання відносин у соціально – трудовій сфері, розробки заходів щодо вдосконалення організації і оплати праці; підвищення ефективності

використання трудових ресурсів; сприяння дослідницькій діяльності; розвитку самостійності і відповідальності студентів.

3. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Таблиця 2

Компетентність	Ступінь сформованості
1	2
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, в економічній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, наукових узагальнень.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення</p>
Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції	<p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p>

Формування сукупності компетентностей спрямоване на досягнення програмних результатів навчання:

ПРН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема членів колективу

ПРН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними

економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

4. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 3

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Курс	2
Семестр	3-4
Обсяг кредитів	8
Обсяг годин, в тому числі:	240
Аудиторні	62 лекційних та 46 семінарських (практичних) годин
Модульний контроль	4 модульні контрольні роботи
Самостійна робота Індивідуальне науково-дослідне завдання	132 годин в планах семінарських занять, завданнях для самостійної роботи студентів, надається студенту на занятті при ознайомленні з силабусом.
Форма семестрового контролю	екзамен

5. Статус дисципліни: обов'язкова професійної підготовки.

6. Пререквізити Базові знання з дисциплін: "Мікроекономіка", "Економіка підприємства", "Економічна теорія", «Політекономія»

Корреквізити: "Ринок праці", "Нормування праці", "Управління трудовими ресурсами", "Менеджмент", «Управління персоналом»

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

- Програмне забезпечення для доступу для законодавчої бази на сайті: www.rada.gov.ua/laws

–*програми та сервіси для перевірки оригінальності текстів (Plagiat, Antiplagiat, Unichek).*

У міжсесійний період бажано користуватися комп'ютерною технікою (з виходом у глобальну мережу) та оргтехнікою для комунікації з викладачем та підготовки друку; у період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з викладачем з приводу проведення занять та консультацій.

8. Політика курсу:

Студент дотримується правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Західнодонбаського інституту ПрАТ «ВНЗ»МАУП).

Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і семінарських занять, а також самостійну роботу.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Під час роботи над завданнями недопустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.

За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

9. Тривалість курсу: 240 годин (8 кредитів ЄКТС), з них: 108 години аудиторної роботи, 132 години – самостійної роботи, залік, екзамен

10. Форми і методи навчання. Основними видами навчальних аудиторних занять є лекції, семінарські заняття, консультації.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні *семінарських занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, дискусія, публічний виступ,

групові проекти.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет, під час занять виконуєте усні та письмові завдання. Програмою курсу передбачено посилену практичну підготовку (*зміст і критерії оцінювання див.: Робоча навчальна програма дисципліни*).

11. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7aw_VKn1OdfG88Hg8D/view).

12. Система оцінювання навчальних досягнень

Таблиця 4

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	7	7	7	7	8	8	9	9
Відвідування практичних занять	1	5	5	5	5	6	6	7	7
Робота на практичному занятті	10	4	40	4	40	5	50	6	60
Виконання завдань для самостійної роботи	10	1	10	1	10	-	-	-	-
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом	-		87		87		89		101
174:100=1,74. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,74 = загальна кількість балів.									
190:100=1,9. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,9 = загальна кількість балів.									

До відомості обліку успішності вносяться сумарні результати поточних досягнень (поточного (рубіжного (модульного)) контролю, бали, отримані студентом за усі передбачені, види навчальної діяльності) та підсумкового контролю за формулою:

$$ZO = \frac{РПД + РПК}{K}$$

ZO – загальна оцінка;

РПД - результати поточних досягнень студента РПК - результати підсумкового контролю

K розподілу з таблиці 4

13. Календарно-тематичний план

14. РОЗПОДІЛ ГОДИН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 5

Види робіт за навчальним планом	Години
Аудиторні заняття, у т.ч.:	108
Лекції	62
Семінарські заняття	46
Самостійна робота	132
Всього:	240 (8 кредитів)
Форма підсумкового контролю	Екзамен

15. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 6

	Назва теми	Кількість годин			
		Усього годин / кредитів	Лекції	Семінарські	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Трудові ресурси та їх використання в сучасних умовах					
1	Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни.	8	5	2	10
2	Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал підприємства.	8	5	4	10
3	Тема 3. Соціально – трудові відносини як система.	11	5	2	10
4	Тема 4. Соціальне партнерство.	9	5	2	10
5	Тема 5. Ринок праці та його регулювання.	9	5	2	10
6	Тема 6. Соціально – трудові відносини зайнятості.	11	4	2	10
Змістовий модуль 2. Економічний механізм оцінювання результатів трудової діяльності					
7	Тема 7. Організація і нормування праці	12	5	4	10
8	Тема 8. Продуктивність і ефективність праці.	13	5	4	12
9	Тема 9. Політика доходів і оплати праці.	13	5	4	10
10	Тема 10. Планування праці.	12	5	4	10
11	Тема 11. Аналіз, звітність, аудит у сфері праці.	10	5	4	10
12	Тема 12. Моніторинг соціально-трудової сфери як інструмент регулювання і удосконалення соціально – трудових відносин.		4	2	10
13	Тема 13 Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально – трудових відносин.		4	2	10
	Контрольна робота	8		8	
	Всього	240/8	62	46	132

15. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Для ефективного засвоєння курсу пропонуються наступні форми самостійної роботи для студентів:

- ознайомлення з основною і додатковою літературою;
- пошук спеціальної літератури, каталогів, статистичної інформації, наукових статей;
- виконання творчого завдання з певної тематики;
- підготовка доповідей і повідомлень для семінарів;
- самостійна підготовка за окремими розділами курсу.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом

У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки.

СРС включає: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовку до семінарських занять; підготовку до виступу на семінарських заняттях; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; написання есе за заданою проблематикою; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за питаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю; систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрового екзамену

Самостійна робота студента передбачає поглиблене розкриття теми, що виноситься на семінарське (практичне) заняття зі складанням мультимедійної презентації чи написанням наукової доповіді.

16. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (*див.: Робоча навчальна програма дисципліни*)

Іспит може проводитися у усній формі (3 теоретичних питання) за відповідь на які максимально можливо отримати 30 балів і практичне завдання, за яке при умові правильного розв'язання можливо отримати 10 балів.

Перерахування у традиційну систему:

- 1) 40 балів – правильні та повні відповіді на всі запитання, повне розв'язання практичного завдання - «відмінно/зараховано», А, 100-90 балів;
- 2) 30 балів – студент відповів на всі запитання, однак допускає певні неточності у визначеннях базових категорій, які не впливають на правильність відповіді в цілому, в практичному завданні допущені незначні помилки – «добре/зараховано», В-С, 89-75 балів;

3) 20 балів - студент відповів недостатньо повно і конкретно на поставлені запитання, хоч і відобразив знання основного програмного матеріалу, а також при правильній відповіді на два з трьох поставлених питань, практичне завдання розв'язано з помилками, відсутні висновки – «задовільно/зараховано», D-E, 74-60 балів;

4) 0 балів – дає неправильні відповіді на поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання, практичне завдання не розв'язано - «незадовільно/незараховано», F-FX, 59-0.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА (в балах) = результати поточної роботи для студентів + результати іспиту.

17. Шкала відповідності оцінок

Таблиця 7

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна література

1. Гідна праця: імперативи, українські реалії, механізми забезпечення: монографія / [А. М. Колот, В. М. Данюк, О. О. Герасименко та ін.]; за наук. ред. д.е.н., проф. А. М. Колота. Київ: КНЕУ, 2017. 500 с.
2. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник Л.М. Ільїч, О.В., Акіліна К.: Київський ун-т ім. Бориса Грінченка. 2020. 952 с.
3. Економіка праці: навчальний посібник. за заг. ред. Г. В. Назарової. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 330 с.
4. Економіка праці й соціально-трудові відносини: навч. посіб. / [І. Б. Скворцов, В. В. Войцеховська, О. Я. Загорецька та ін.]; за ред. д-ра екон.

- наук, проф. І. Б. Скворцова. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016. 265 с.
5. Економіка праці і соціально-трудова відносина: підручник / [О. В. Шкільов, О. Д. Балан, В. А. Ткачук та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Шкільова. Київ: Компринт, 2015. 749 с.
 6. Економіка праці й соціально-трудова відносина: практичний курс: підручник / [Л. М. Черчик, Н. В. Коленда, С. М. Бортнік та ін.]; за заг. ред. Л. М. Черчик. Луцьк: РВВ Луц. НТУ, 2015. 331 с.
 7. Економіка праці і соціально-трудова відносина: навч. посіб./ М. Д. Ведерніков, О. В. Хитра, О. А. Гарват та ін. - 2-ге вид. - Львів: Новий Світ-2000, 2023.- 869 с.
 8. Економіка праці та соціально-трудова відносина. Підручник. 3-тє видання. Лукашевич В.Н. 2022. 432 с.
 9. Економіка праці та соціально-трудова відносина: навчальний посібник. Азаренкова Г. М., Борисенко І. І., Головка О. Г. 2022. 344 с.
 10. Економіка праці та соціально-трудова відносина: практикум. Навч. Посібник [М.В. Семикіна, М.В. Бугаєва, Л.Д. Запирченко та ін.] за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. Семикіної М.В. Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2020. 228 с.
 11. Закон України Про охорону праці. ЗУ Про охорону праці від 14.10.1992 № 2694-ХІІ - Законодавство України 2019 рік (kodeksy.com.ua)
 12. Закон України Про недержавне пенсійне забезпечення https://kodeksy.com.ua/pro_nederzhavne_pensijne_zabezpechennya.htm URL:
 13. Ільч Л.М. Структурні трансформації транзитивного ринку праці України: моногр. Л.М. Ільч. К.: Алерта. 2017. 608 с.
 14. Кодекс законів про працю https://kodeksy.com.ua/kodeks_zakoniv_pro_pratsyu_ukraini.htm України. URL:
 15. Колот А. Сфера праці в умовах глобальної соціо-економічної реальності 2020: виклики для України / Анатолій Колот, Оксана Герасименко; за ред. Катерини Ярмолюк-Крбок; Die Friedrich-Ebert-Stiftung. Київ, 2020. 33 с.

ДОДАТКОВА

1. Агавердієва Х. Ф. Соціальний аудит у теоретичному полі соціальної відповідальності / Х. Ф. Агавердієва, О. В. Іванісов, О. С. Лебединська // Бізнес-Інформ. – 2018. – № 4. – С. 272–278.
2. Березюк А. М. Економіка праці й соціально-трудова відносина : навч. посіб. / А. М. Березюк, С. М. Мельніков, О. С. Попов. – Харків : ХАІ, 2011. – 105 с.
3. Волкова О. В. Ринок праці : навч. посіб. / О. В. Волкова. – Київ: Центр навчальної літератури, 2007. – 624 с.
4. Гаврилюк Л. А. Економіка праці і соціально-трудова відносина : навч. посіб. / Л. А. Гаврилюк, А. Л. Бержанір, М. І. Дяченко ; за ред. проф. Л. А.

- Гаврилюка. – Умань : [б. в.], 2011. – 416 с.
5. Гармідер Л. Д. Економіка праці і соціально-трудова відносина : навч. посіб. / Л. Д. Гармідер, С. О. Філатова. – Дніпропетровськ : Вид. ДУЕП, 2019. – 638 с.
 6. Гончарова С. Ю. Соціальна політика : навч. посіб. / С. Ю. Гончарова, І. П. Отенко. – Харків : Вид-во ХДЕУ, 2013. – 200 с.
 7. Грішнова О. А. Економіка праці та соціально-трудова відносина: практикум : навч. посіб. / О. А. Грішнова, О. М. Білик. – Київ : Знання, 2012. – 286 с.
 8. Дядик Т. В. Економіка праці та соціально-трудова відносина / Т. В. Дядик. – Полтава : ФОП Говоров С. В., 2018. – 344 с.
 9. Економіка праці й соціально-трудова відносина : навч. посіб. / [І. Б. Скворцов, В. В. Войцеховська, О. Я. Загорецька та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. І. Б. Скворцова. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. – 265 с.
 10. Економіка праці й соціально-трудова відносина: практичний курс : підручник / [Л. М. Черчик, Н. В. Коленда, С. М. Бортнік та ін.] ; за заг. ред. Л. М. Черчик. – Луцьк : РВВ Луц. НТУ, 2015. – 331 с.

